

کار بست آموزش های چند گانه و فناوری اطلاعات در آموزش

مؤلفان:

مهندس بهمنیار مرادی

زهرا ابراهیمی مرزاد

سرشناسه	: مرادی، بختیار، ۱۳۵۸-
عنوان و نام پدیدآور	: کاربست هوش‌های چندگانه و فناوری اطلاعات در آموزش/مؤلفین بختیار مرادی، زهرا ابراهیمی فرزاد.
مشخصات نشر	: خراسان رضوی: انتشارات جالیز، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۸ص.
شابک	: 978-622-726335-0-0 ریال: ۲۷۰۰۰۰
وضع فهرس نویسی	: فیا
موضوع	: هوش‌های چندگانه
موضوع	: Multiple intelligences
موضوع	: هوش‌های چندگانه — ایران — راهنمای آموزشی
موضوع	: Multiple intelligences -- Iran -- Study and teaching
موضوع	: تک‌های بختی
موضوع	: Cognitive styles
شناسه افزوده	: ابراهیمی فرزاد، زهرا، ۱۳۷۱-
رده بندی کنگره	: ۴۳۲BF
رده بندی دیویی	: ۹/۱۵۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۱۲۹۳۹۰

کاربست هوش‌های چندگانه و فناوری اطلاعات در آموزش
بختیار مرادی
زهرا ابراهیمی فرزاد
ناشر: انتشارات جالیز

چاپ: اول، بهار ۱۳۹۹/۱۰۰۰ نسخه
قطع: وزیری/تعداد صفحه: ۱۰۸
قیمت: ۲۷۰۰۰۰ ریال
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۶۳-۳۵-۰
طراح جلد: صالح مقدم
صفحه آرائی: زهرا مهدیزاده

حق چاپ محفوظ است

آدرس: مشهد بلوار شهید رضوی روبروی درب دانشکده روانشناسی دانشگاه فردوسی
تلفن تماس: ۰۵۱۳۸۷۹۵۲۸۸-۰۹۱۵۸۳۱۹۵۳۵-۰۹۱۵۹۳۰۹۹۶۳

فهرست

پیشگفتار..... ۱۰

فصل اول

تعریف هوش..... ۱۴

تعریف تربیتی هوش..... ۱۴

تعریف فیزیکی هوش..... ۱۴

تعریف کاربردی هوش..... ۱۴

تاریخچه مطالعات مربوط به هوش..... ۱۴

ارزشهای اخلاقی در هوش اخلاقی..... ۱۵

فصل دوم

هوش‌های چندگانه..... ۲۰

اشکال هوش..... ۲۳

هوش زبانی - شفاهی..... ۲۳

هوش منطقی - ریاضی..... ۲۴

هوش دیداری - فضایی..... ۲۴

هوش موسیقایی - ریتمیک..... ۲۴

هوش جنبشی - حرکتی..... ۲۴

هوش میان فردی..... ۲۵

هوش درون فردی..... ۲۵

هوش طبیعت گرایانه ۲۵

فصل سوم

ویژگی‌های هوش‌های چندگانه گاردنر ۲۸

اهمیت هوش‌های چندگانه در آموزش و پرورش ۳۱

روشهای بکارگیری هوشهای چندگانه در کلاس درس ۳۴

هوش منطقی - ریاضی ۳۹

هوش زبانی ۳۹

هوش فضایی ۳۹

هوش موسیقایی ۳۹

هوش بدنی - جنبشی ۴۰

هوش میان فردی ۴۰

هوش درون فردی ۴۰

فصل چهارم

تعریف فناوری اطلاعات IT ۴۲

تاریخچه فناوری اطلاعات و ارتباطات ۴۲

تاریخچه فناوری اطلاعات و ارتباطات در ایران ۴۴

تاریخچه رایانه ۴۴

شاخص‌های جهانی فناوری اطلاعات و ارتباطات ۴۵

۴۷.....	حوزه های کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در کشورهای پیشرفته
۴۷.....	دولت الکترونیک
۴۷.....	تجارت الکترونیک
۴۷.....	خودکارسازی نظام های اجرایی
۴۸.....	مدارس هوشمند (با هدف تربیت نیروی انسانی برای جامعه اطلاعاتی آینده)
۴۸.....	دور درمان (با هدف دستیابی وسیع و آسان به خدمات درمانی)
۴۸.....	کارت های هوشمند
۴۸.....	پول الکترونیک
۴۸.....	نظامهای اطلاع رسانی
۴۹.....	فناوری اطلاعات و ارتباطات هوشمندانه پایدار
	سین جم
۵۲.....	فناوری اطلاعات و ارتباطات و آموزش مجازی
۵۳.....	تاریخچه آموزش مجازی
۵۵.....	تفاوت های آموزش مجازی و آموزش سنتی
۵۶.....	مزایای آموزش مجازی
۵۸.....	محیط یادگیری آموزش مجازی
۵۹.....	نظریه های یادگیری در آموزش مجازی
۶۱.....	انعکاس رفتارگرایی در آموزش مجازی
۶۲.....	انعکاس شناخت گرایی در آموزش مجازی

انعکاس ساختن گرایی در آموزش مجازی ۶۴

فصل ششم

فناوری اطلاعات و ارتباطات و تحول آموزشی ۶۸

ابعاد تحول مبتنی بر ICT در آموزش و پرورش ۶۹

پیامدهای ورود فناوری اطلاعات به نظام آموزشی ۷۰

اهمیت پرداختن به فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش و پرورش ۷۲

رویکردهای موجود در نحوه استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش ۷۵

جایگاه فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش ۷۵

فناوریهای اطلاعاتی و ارتباطی و تأثیر آن بر آموزش و یادگیری ۷۶

سودمندیهای فناوری آموزشی ۷۸

نقش معلمان در توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات ۷۹

نقش دانش آموزان در بکارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات ۷۹

فصل هفتم

سواد آموزی فناوری اطلاعات و ارتباطات ۸۲

تکنولوژی به عنوان برنامه درسی ۸۲

تکنولوژی به عنوان مکانیسم ارائه ۸۳

تکنولوژی به عنوان مکمل آموزش ۸۳

فناوری به عنوان ابزار آموزش ۸۳

۸۴.....	ابزارهای سمعی بصری
۸۵.....	سواد آموزی جدید برای یادگیرندگان
۸۵.....	سوادآموزی تکنولوژیکی
۸۶.....	سوادآموزی شغلی فناوری اطلاعات و ارتباطات
۸۶.....	ساختنگرایی به عنوان مبنای نظری
۸۸.....	فناوری اطلاعات و ارتباطات و رویکرد ساختن گرایی

فصل هشتم

۹۴.....	هوش کلامی
۹۴.....	هوش منطقی
۹۴.....	هوش دیداری
۹۵.....	هوش جنبشی
۹۵.....	هوش موسیقایی
۹۵.....	هوش درون فردی
۹۶.....	هوش میان فردی
۹۶.....	هوش طبیعت گرایانه
۹۶.....	هوش وجودی
۹۸.....	کامپیوتری و هوش چندگانه
۹۹.....	منابع

پیشگفتار

«هر چیزی را که ارزش آموزش دارد می‌توان به بیش از یک روش ارائه داد. برای تنوع در روش ارائه، هوش‌های چندگانه ابزار مؤثری است.» **هوارد گاردنر**

فناوری‌های اطلاعات فرصت ارزشمندی را برای توسعه اقتصادی و اجتماعی مبتنی بر اطلاعات فراهم آورده است. به ساده‌سازی ساختن علم و گسترش آن کمک کرده و توزیع دانش را ارزان، فراگیر و همه‌جا در دسترس ساخته است. در یک نظام تعلیم و تربیت، عناصر متنوعی از جمله معلم، محتوا، رسانه و... هر یک در جایگاه خود با کارکردهای خاص خود، البته در کنار هم و با هماهنگی، خروجی‌های آن نظام را تحقق می‌بخشند. امروزه یکی از با اهمیت‌ترین وظایف نظام‌های آموزشی، در کنار هم قرار دادن و احیای فناوری‌های نو پدید با نظریه‌های جدید یادگیری می‌تواند باشد.

یکی از نظریه‌های جدید، ادگیری استفاده از هوش‌های چندگانه در یادگیری و آموزش است. اکنون چندسالی است که بحث هوش‌های چندگانه مطرح شده و نظر روان‌شناسان، معلمان و متخصصان علوم تربیتی را به خود جلب کرده است. از زمانی که روان‌شناس معاصر هوارد گاردنر نظریه‌ی هوش‌های چندگانه را مطرح کرد، صراحتاً مشخص شد که این نظریه دنیای روان‌شناسی و علوم تربیتی را متحول کرد و به ابزاری نیرومند در دستان معلمان و مدرسه‌اندکاران آموزشی تبدیل شد.

نظریه‌ی هوش‌های چندگانه کاربردهای فراوانی در کلاس درس دارد که در سال‌های اخیر مورد توجه مدارس پیشرو دنیا قرار گرفته است. از نظر گاردنر، دلیل تفاوت‌های فردی، توانایی‌ها و شیوه‌های یادگیری در اشخاص متفاوت است و عادلانه نیست که آموزش و ارزشیابی برای همه‌ی افراد به شیوه‌ای یکسان انجام شود. به راحتی و با کمی خلاقیت می‌توان از توانایی‌های متنوع دانش‌آموزان در آموزش و ارزشیابی بهره جست.

به‌طور مرسوم، هوش‌های چندگانه معمولاً در سایه‌ی «هوش‌های تحصیلی» (یعنی دو هوش منطقی - ریاضی، و زبانی - کلامی) قرار می‌گیرند و رنگ می‌بازند. به این دلیل، به این دو «هوش‌های تحصیلی» گفته می‌شود که معمولاً در مدارس بیشتر از سایر هوش‌ها مورد توجه هستند.

باید توجه داشت، ابعاد توانایی‌های انسان فراتر از تنها دو هوش منطقی - ریاضی و زبانی - کلامی است و در آموزش و ارزشیابی می‌توان از آن‌ها نیز بهره برد. دانش‌آموزان را می‌توان در آموزش و ارزشیابی به شکل‌های متنوع با موضوع درس درگیر کرد و جذابیت مدرسه را برای آن‌ها افزایش داد.

قدرت استفاده از هوش‌های چندگانه در این است که اگر درس هوشمندانه و با توجه به ویژگی‌های فردی طراحی شود، دانش‌آموزان همه‌جانبه درگیر می‌شوند و می‌توانند به روش دلخواه خود و با

استفاده از هوش یا هوش‌هایی که ترجیح می‌دهند، درک خود را از موضوع مورد بحث نشان دهند. با به‌کارگیری هوش‌های چندگانه جان تازه‌ای به کلاس بخشیده می‌شود و فرایند یاددهی - یادگیری، خلاقانه، متنوع و لذت‌بخش می‌شود.

به کمک هوش‌های چندگانه می‌توان در نگارش طرح درس و چگونگی ارائه‌ی مطلب از تنوع بیشتری استفاده کرد تا از توانایی‌های متنوع دانش‌آموزان بهره جست. اگر در تدریس از روش‌های سنتی و معلم‌محور استفاده شود، همیشه عده‌ای از دانش‌آموزان موفق جلوه می‌کنند (آن‌ها که از نظر هوش‌های تحصیلی، یعنی منطقی - ریاضی و زبانی - کلامی قوی‌ترند)، و عده‌ای هم (که توانایی‌های دیگری دارند) توان جلوه می‌کنند، چرا که به‌تدریج دچار درماندگی می‌شوند. استفاده از هوش‌های چندگانه و توجه به توانایی‌های فردی، توانمندی معلمان را در طراحی آموزشی و ارائه‌ی درس بیشتر می‌کند، میزان یادگیری و اشتیاق دانش‌آموزان را افزایش می‌دهد و موجب شادابی و طراوت فضای آموزشی مدرسه می‌شود.

از اینرو در این کتاب، نهال تبیین کاربرست هوش‌های چندگانه و فناوری اطلاعات در کلاس‌های درس هستیم.

مهندس بختیار مرادی

زهرا ابراهیمی فرزاد

فروردین ۱۳۹۹